

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง บทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ในเขต การศึกษา 5 ท้องการที่จะศึกษาถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหมวดวิชา โดยใช้ แบบสอบถาม จำนวน 50 ข้อ แบ่งตามหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหมวดวิชาออก เป็น 4 ด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านธุรการ และด้านความ สัมพันธ์กับชุมชน โดยทำการศึกษากับตัวอย่างประชากรที่เป็นหัวหน้าสถานศึกษา หัวหน้าหมวด วิชา และครู-อาจารย์ โดยได้ตั้งสมมุติฐานของการวิจัยในครั้งนี้ว่า ความเห็นในบทบาท ของหัวหน้าหมวดวิชาที่ได้ปฏิบัติจริง ระหว่างหัวหน้าสถานศึกษากับหัวหน้าหมวดวิชาและครู- อาจารย์ ไม่แตกต่างกัน วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า นี้ แบ่ง ออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าสถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์คือร้อยละ

ตอนที่ 2 แสดงหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหมวดวิชา ในลักษณะที่เป็นงาน บริหารการศึกษาทั้ง 4 ด้าน เป็นรายด้าน ตามความคิดเห็นของหัวหน้าสถานศึกษา หัวหน้า หมวดวิชา และครู-อาจารย์ ที่เป็นตัวอย่างประชากร ใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการวิเคราะห์

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าสถานศึกษา หัวหน้าหมวดวิชา และ ครู-อาจารย์ เป็นคู่ ๆ เกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาในงานบริหารการศึกษาแต่ละด้าน ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ F-test และ q - statistic

ตอนที่ 4 ประมวลปัญหาและอุปสรรคที่หัวหน้าหมวดวิชาประสบ พร้อมทั้งขอ เสนอแนะ ในการแก้ไขปัญหาค่าสถิติคือ ความถี่และร้อยละ

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. กลุ่มตัวอย่างจำแนกลักษณะตามเพศ แสดงรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกลักษณะตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	ชาย ร้อยละ	หญิง ร้อยละ	รวม
หัวหน้าสถานศึกษา	72.22	27.78	100
หัวหน้าหมวดวิชา	53.08	46.92	100
ครู-อาจารย์	37.86	62.14	100

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นหัวหน้าสถานศึกษาและหัวหน้าหมวดวิชาส่วนใหญ่เป็นชาย (ร้อยละ 72.22 และ 53.08 ตามลำดับ) ส่วนครู-อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นหญิง (ร้อยละ 62.14)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. กลุ่มตัวอย่างจำแนกอายุ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	หัวหน้าสถานศึกษา	หัวหน้าหมวดวิชา	ครู - อาจารย์
ต่ำกว่า 21 ปี	0	0	0
21 - 30 ปี	0	17.69	62.97
31 - 40 ปี	11.11	50.77	29.63
41 - 50 ปี	38.89	22.31	6.58
51 - 60 ปี	50.00	9.23	0.82
รวม	100.00	100.00	100.00

จากตารางที่ 7 ปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นหัวหน้าสถานศึกษามีอายุอยู่ในช่วง 51 - 60 ปี มากที่สุด คือ ร้อยละ 50.00 รองลงมาคืออายุ 41 - 50 ปี ร้อยละ 38.89 น้อยที่สุดคือ 31 - 40 ปี ร้อยละ 11.11 กลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาที่มีอายุอยู่ในช่วง 31 - 40 ปี มากที่สุด คือ 50.77 รองลงมาคือ 41 - 50 ปี ร้อยละ 22.31 อายุระหว่าง 21 - 30 ปี ร้อยละ 17.69 และน้อยที่สุดคือ อายุ 51 - 60 ปี ร้อยละ 9.23 สำหรับกลุ่มครู - อาจารย์ มีอายุอยู่ในช่วง 21 - 30 ปี มากที่สุด คือ ร้อยละ 62.97 รองลงมาคือ 31 - 40 ปี, 41 - 50 ปี และ 51 - 60 ปี ซึ่งมีร้อยละ 29.63, 6.58 และ 0.82 ตามลำดับ

3. กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุราชการ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุราชการ

อายุราชการ	หัวหน้าสถานศึกษา	หัวหน้าหมวดวิชา	ครู - อาจารย์
1 - 5 ปี	0	7.69	44.44
6 - 10 ปี	0	44.61	39.92
11 - 15 ปี	16.67	13.08	7.00
16 - 20 ปี	11.11	10.77	3.29
21 - 25 ปี	16.67	10.77	4.53
มากกว่า 25 ปี	55.55	13.08	0.82
รวม	100.00	100.00	100.00

จากตารางที่ 8 หัวหน้าสถานศึกษามีอายุราชการมากกว่า 25 ปี มากที่สุด คือ ร้อยละ 55.55 รองลงมาคือ 11 - 15 ปี และ 21 - 25 ปี ร้อยละ 16.67 เท่ากัน 16 - 20 ปี ร้อยละ 11.11 หัวหน้าหมวดวิชามีอายุราชการ 6 - 10 ปี มากที่สุด ร้อยละ 44.61 รองลงมา ร้อยละ 13.08 คือ 11 - 15 ปี และมากกว่า 25 ปี ร้อยละ 10.77 มีอายุราชการ 16 - 20 ปี และ 21 - 25 ปี สำหรับกลุ่มครู - อาจารย์ มีอายุราชการ 1 - 5 ปี มากที่สุด คือ ร้อยละ 44.44 รองลงมา 6 - 10 ปี ร้อยละ 39.92 อายุราชการ 11 - 15 ปี ร้อยละ 7.00 ร้อยละ 4.53 มีอายุราชการ 21 - 25 ปี ร้อยละ 3.29 มีอายุราชการ 16 - 20 ปี น้อยที่สุด ร้อยละ 0.82 มีอายุราชการมากกว่า 25 ปี

4. กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวุฒิ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิ

วุฒิ	หัวหน้าสถานศึกษา	หัวหน้าหมวดวิชา	ครู - อาจารย์
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5.55	19.23	24.28
ปริญญาตรี	77.78	80.77	74.90
สูงกว่าปริญญาตรี	16.67	0	0.82
รวม	100.00	100.00	100.00

จากตารางที่ 9 แสดงว่า เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้ง 3 กลุ่ม กลุ่มมีวุฒิปริญญาตรีมากที่สุด คือ หัวหน้าสถานศึกษา ร้อยละ 77.78 หัวหน้าหมวดวิชา ร้อยละ 80.77 ครู - อาจารย์ ร้อยละ 74.90

หัวหน้าสถานศึกษามีวุฒิสสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 16.67 ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 5.55 หัวหน้าสถานศึกษา มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 19.23 และไม่มีวุฒิสสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนกลุ่มครู - อาจารย์ มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 24.28 และมีวุฒิสสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 0.82

5. จำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10
จำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ของหัวหน้าหมวดวิชาและครู-อาจารย์

จำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์	หัวหน้าหมวดวิชา	ครู - อาจารย์
น้อยกว่า 5 คาบ	1.54	0
5 - 10 คาบ	8.46	3.70
11 - 15 คาบ	47.69	22.63
16 - 20 คาบ	38.46	67.08
มากกว่า 20 คาบ	3.85	6.59
รวม	100.00	100.00

จากตารางที่ 10 หัวหน้าหมวดวิชามีจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์อยู่ในช่วง 11 - 15 คาบ มากที่สุด คือร้อยละ 47.69 รองลงมาคือ 16 - 20 คาบ ร้อยละ 38.46 ร้อยละ 8.46 มีชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ 5 - 10 คาบ มีหัวหน้าหมวดวิชาซึ่งมีชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์มากกว่า 20 คาบ ร้อยละ 3.85 และร้อยละ 1.54 มีชั่วโมงสอนน้อยกว่า 5 คาบ

สำหรับครู - อาจารย์ มีชั่วโมงสอน 16 - 20 คาบมากที่สุด ถึงร้อยละ 67.08 รองลงมาคือ 11 - 15 คาบ มากกว่า 20 คาบ และ 5 - 10 คาบ ซึ่งมีร้อยละ 22.63, 6.59 และ 3.70 ตามลำดับ

6. จำนวนปีที่เคยสอนในหมวดวิชาของหัวหน้าหมวดวิชา แสดงรายละเอียดดัง
ตารางที่ 11

ตารางที่ 11
จำนวนปีที่เคยสอนในหมวดวิชา ก่อนได้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหมวดวิชา

จำนวนปี	ร้อยละ
น้อยกว่า 2 ปี	2.31
2 - 5 ปี	37.69
6 - 10 ปี	44.62
11 - 15 ปี	6.15
มากกว่า 15 ปี	9.23
รวม	100.00

จากตารางที่ 11 ก่อนได้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าหมวดวิชา
ได้เคยทำการสอนในหมวดวิชาที่ได้ดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 6 - 10 ปี ร้อยละ 44.62
ร้อยละ 37.69 เคยสอนในหมวดวิชานั้นมาเป็นเวลา 2 - 5 ปี ร้อยละ 9.23 เคยสอน
มานานกว่า 15 ปี ร้อยละ 6.15 เคยสอนมา 11 - 15 ปี ร้อยละ 2.31 เคยสอน
มาน้อยกว่า 2 ปี

7. จำนวนครู - อาจารย์ในหมวดวิชาต่าง ๆ แสดงรายละเอียดในตารางที่ 12

ตารางที่ 12
จำนวนครู - อาจารย์ในหมวดวิชา

จำนวนครู - อาจารย์	ร้อยละ
1 - 4 คน	7.69
5 - 8 คน	17.69
9 - 16 คน	57.70
17 - 24 คน	16.92
มากกว่า 24 คน	0
รวม	100.00

จากตารางที่ 12 แสดงว่า หมวดวิชาที่มีครู - อาจารย์ 9 - 16 คน มีมากที่สุด คือร้อยละ 57.70 รองลงมา ร้อยละ 17.69, 16.92 และ 7.69 มีจำนวนครู - อาจารย์ 5 - 8 คน, 17 - 24 คน และ 1 - 4 คน ไม่มีโรงเรียนใดและหมวดวิชาใด ที่มีจำนวนครู - อาจารย์ในหมวดวิชา มากกว่า 24 คน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

8. จำนวนรองหัวหน้าหมวดวิชา แสดงรายละเอียดในตารางที่ 13

ตารางที่ 13
จำนวนรองหัวหน้าหมวดวิชา

จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีเลย	20.77
1 คน	61.54
2 คน	13.84
3 คน	3.85
รวม	100.00

จากตารางที่ 13 หัวหน้าหมวดวิชาซึ่งมีผู้ช่วยงานในหน้าที่คือ รองหัวหน้าหมวดวิชา จำนวน 1 คน มีมากที่สุดคือร้อยละ 61.54 รองลงมาคือ ไม่มีรองหัวหน้าหมวดวิชาซึ่งมีร้อยละ 20.77 จำนวนรองหัวหน้าหมวดวิชา 2 คน และ 3 คน มีร้อยละ 13.84 และ 3.85 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

9. การเคยได้รับการยอมรับเกี่ยวกับงานของหัวหน้าหมวดวิชาและความต้องการ
ได้รับการยอมรับเกี่ยวกับงานของหัวหน้าหมวดวิชา แสดงรายละเอียดในตารางที่ 14

ตารางที่ 14

การยอมรับเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของหัวหน้าหมวดวิชา

หัวหน้า หมวดวิชา	การได้รับการยอมรับ		รวม	ความต้องการได้รับการยอมรับ		รวม
	เคย	ไม่เคย		ต้องการ	ไม่ต้องการ	
ร้อยละ	25.38	74.62	100.00	96.15	3.58	100.00

จากตารางที่ 14 แสดงว่าหัวหน้าหมวดวิชาซึ่งไม่เคยได้รับการยอมรับเกี่ยวกับงาน
ในหน้าที่ของหัวหน้าหมวดวิชา มีจำนวนร้อยละ 74.62 ในขณะที่มีหัวหน้าหมวดวิชาได้รับ
การยอมรับเกี่ยวกับงานในหน้าที่ ร้อยละ 25.38 และหัวหน้าหมวดวิชาร้อยละ 96.15 ตอง
การได้รับการยอมรับ มีเพียงร้อยละ 3.58 ที่ไม่ต้องการได้รับการยอมรับ

10. ความต้องการดำรงตำแหน่งหัวหน้าหมวดวิชา ของครู-อาจารย์ แสดงราย
ละเอียดในตารางที่ 15

ตารางที่ 15

ความต้องการดำรงตำแหน่งหัวหน้าหมวดวิชาของครู-อาจารย์

ความต้องการ	ร้อยละ
ต้องการ	30.45
ไม่ต้องการ	69.55
รวม	100.00

จากตารางที่ 15 แสดงว่า ครู-อาจารย์ต้องการที่จะดำรงตำแหน่งหัวหน้าหมวด
วิชา มีร้อยละ 30.45 และไม่ต้องการดำรงตำแหน่งหัวหน้าหมวดวิชา มีร้อยละ 69.55

ตอนที่ 2 การศึกษาบทบาทของหัวหน้ามหาวิทยาลัย

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ได้แบ่งบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้ามหาวิทยาลัยออกเป็น 4 ด้านคือ งานวิชาการ งานบริหารบุคคล งานธุรการ การเงินและอาคารสถานที่ และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามในลักษณะที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มีจำนวนทั้งสิ้น 50 ข้อ

แต่ละข้อคำถาม ผู้ตอบจะประมาณค่าความชัดเจนออกมาอยู่ในลำดับใดลำดับหนึ่ง ซึ่งกำหนดเป็นคะแนนได้ดังนี้

ไม่เคยปฏิบัติ	มีคะแนนเป็น	0	คะแนน
น้อยที่สุด	มีคะแนนเป็น	1	คะแนน
น้อย	มีคะแนนเป็น	2	คะแนน
มาก	มีคะแนนเป็น	3	คะแนน
มากที่สุด	มีคะแนนเป็น	4	คะแนน

ดังนั้นเมื่อนำข้อมูลที่ได้ทั้งสามกลุ่มมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) จึงกำหนดเกณฑ์จรรยาที่ความหมายของคะแนนเฉลี่ย เทียบกับระดับการให้คะแนน ดังกล่าวดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	0.00 - 0.49	ถือว่า	ไม่เคยปฏิบัติ
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	0.50 - 1.49	ถือว่า	น้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	1.50 - 2.49	ถือว่า	น้อย
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	2.50 - 3.49	ถือว่า	มาก
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	3.50 - 4.00	ถือว่า	มากที่สุด

ผลของค่าตอบจากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสามกลุ่มเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้ามหาวิทยาลัย ได้เสนอในรูปตารางแสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 16

ตารางที่ 16

บทบาทของหัวหน้าหมวดวิชา กับงานบริหารการศึกษา

งาน บทบาทที่ปฏิบัติจริง	หัวหน้าสถานศึกษา		หัวหน้าหมวดวิชา		ครู-อาจารย์		รวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. วิชาการ	2.76	0.71	2.53	0.99	2.23	1.10	2.36	1.07
2. การบริหารงานบุคคล	2.86	0.66	2.75	0.92	2.35	1.14	2.50	1.07
3. งานธุรการ การเงิน อาคารสถานที่	3.01	0.71	2.93	0.84	2.62	0.99	2.74	0.95
4. ความสัมพันธ์กับชุมชน	2.38	0.79	2.09	1.03	1.78	1.12	1.92	1.09
รวม	2.78	0.73	2.60	0.98	2.37	1.12	2.40	1.08

จากตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า บทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาในงานบริหารการศึกษาอยู่ในเกณฑ์น้อย ($\bar{X} = 2.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วปรากฏผลดังนี้

งานวิชาการ ตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่ม เห็นว่าหัวหน้าหมวดวิชา มีการปฏิบัติงานด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์น้อย ($\bar{X} = 2.36$) โดยที่หัวหน้าสถานศึกษาและหัวหน้าหมวดวิชาเห็นว่ามี การปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 2.76$ และ 2.53 ตามลำดับ) ส่วนครู-อาจารย์เห็นว่ามี การปฏิบัติน้อย ($\bar{X} = 2.23$)

การบริหารงานบุคคล กลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่ม เห็นว่าหัวหน้าหมวดวิชา มีการปฏิบัติ อยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 2.50$) โดยที่หัวหน้าสถานศึกษาและหัวหน้าหมวดวิชาเห็นว่ามี การปฏิบัติ มุ่ง ($\bar{X} = 2.86$ และ 2.75 ตามลำดับ) ส่วนครู-อาจารย์เห็นว่ามี การปฏิบัติ น้อย ($\bar{X} = 2.35$)

งานธุรการ การเงิน อาคารสถานที่ กลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่ม เห็นว่าหัวหน้าหมวด วิชาปฏิบัติงานด้านนี้มาก ($\bar{X} = 2.74$) โดยที่ค่าเฉลี่ยของความเห็น (\bar{X}) ของหัวหน้าสถาน ศึกษา หัวหน้าหมวดวิชาและครู-อาจารย์ ค่าเท่ากับ 3.01 , 2.93 และ 2.62 ตามลำดับ

งานความสัมพันธ์กับชุมชน กลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่ม เห็นว่าหัวหน้าหมวดวิชาปฏิบัติ งานด้านนี้น้อย โดยที่ความเห็นเฉลี่ย (\bar{X}) ของหัวหน้าสถานศึกษา หัวหน้าหมวดวิชาและ ครู-อาจารย์มีค่าเท่ากับ 2.38 , 2.09 และ 1.78 ตามลำดับ

เพื่อใช้ในการศึกษาคั้งนี้ละเอียดยิ่งขึ้น จึงทำการวิเคราะห์ความเห็นของตัวอย่าง
ประชากรแต่ละกลุ่มเป็นรายข้อในแต่ละด้าน ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 17-20

ตารางที่ 17
งานด้านวิชาการ

ข้อ	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ความเห็นในการปฏิบัติ					
		หัวหน้าสถานศึกษา		หัวหน้าหมวดวิชา		ครู - อาจารย์	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	ร่วมมือกับฝ่ายวิชาการในการ จัดแผนการเรียน	3.17	0.71	2.53	1.10	2.59	1.03
2	ร่วมมือกับฝ่ายวิชาการจัด ตารางสอนของโรงเรียน	3.28	0.83	2.93	1.07	2.74	1.07
3	มีส่วนร่วมคัดเลือกและพิจารณา รายวิชาที่จะเปิดสอน	3.00	0.77	2.62	1.12	2.35	1.12
4	ร่วมกับครูวิเคราะห์หลักสูตร ของหมวดวิชา	2.89	0.58	2.02	1.02	2.16	0.94
5	ส่งเสริมให้ครูในหมวดวิชาจัด ทำแผนการสอน	2.72	0.57	2.66	0.98	2.39	0.98
6	พิจารณาเลือกแบบเรียนที่ใช้ใน การเรียนการสอนของหมวดวิชา	3.00	0.59	2.62	1.13	2.41	1.02
7	ให้คำแนะนำแก่บรรณารักษ์ในกรณี จัดหาหนังสือประกอบการเรียน ของหมวดวิชา	2.77	0.65	2.76	0.80	2.22	0.95
8	ส่งเสริมให้ครูในหมวดวิชาได้ผลิต วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียน การสอน	2.61	0.50	2.66	0.78	2.39	0.89

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อ	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ความเห็นในการปฏิบัติ					
		หัวหน้าสถานศึกษา		หัวหน้าหมวดวิชา		ครู-อาจารย์	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
9	ดำเนินการจัดหาสื่อการเรียน วัสดุ ฝึกงาน เอกสารประกอบกรเรียน การสอน	2.72	0.46	2.98	0.69	2.47	0.92
10	สถิติการสอนแก่ครูในหมวดวิชา	1.67	0.69	1.48	1.09	1.19	1.03
11	สังเกตการสอนของครูภายในหมวด	2.33	0.91	2.52	0.87	1.77	1.08
12	แนะนำแห่งวิทยากรให้แก่ ครูและนักเรียน	2.28	0.67	2.54	0.69	2.14	1.07
13	จัดให้มีการสอนซ่อมเสริมแก่ นักเรียน	3.00	0.49	2.50	0.92	2.45	0.99
14	ประสานงานการวัดผลกับฝ่ายวัดผล	3.00	0.42	2.81	0.80	2.57	1.02
15	ตรวจสอบความถูกต้องของข้อสอบ วิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาที่รับผิดชอบ	3.06	0.64	2.75	1.00	2.49	1.09
16	ร่วมพิจารณาตัดสินผลการเรียน ของนักเรียน	3.06	0.64	2.68	0.95	2.27	1.11
17	ร่วมกับครูวิเคราะห์ข้อสอบรายวิชา ต่าง ๆ ของหมวดวิชา	2.39	0.78	2.03	1.02	1.88	1.18
18	วิเคราะห์และวิจัยเพื่อหาแนวทาง แก้ไขและปรับปรุงงานวิชา ของหมวดวิชา	2.61	0.78	2.43	0.89	2.09	1.12
19	นำผลการประเมินผลทางวิชาการ มาปรับปรุงงานในภาคเรียนใหม่/ ปีการศึกษาใหม่	2.89	0.47	2.60	0.79	2.19	1.11

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อ	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ความเห็นในการปฏิบัติ					
		หัวหน้าสถานศึกษา		หัวหน้าหมวดวิชา		ครู-อาจารย์	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
20	สนับสนุนให้นักเรียนจัดตั้งชุมนุมทางวิชาการ	2.78	0.65	2.56	1.01	2.29	1.11
21	ส่งเสริมให้นักเรียนจัดนิทรรศการทางวิชาการขึ้นภายในโรงเรียนในโอกาสอันควร	2.83	0.62	2.58	0.87	2.43	1.02
22	ร่วมกับฝ่ายวิชาการและฝ่ายแนะแนวให้การปฐมนิเทศแก่นักเรียนในค่านวิชากร	2.78	0.65	2.11	1.13	2.03	1.09
23	นิเทศและดูแลการใช้วัสดุอุปกรณ์ของครูในหมวดวิชา	2.67	0.69	2.66	0.84	2.06	1.04

จากตารางที่ 17 ปรากฏผลดังนี้ หัวหน้าสถานศึกษาเห็นว่าหัวหน้าหมวดวิชาปฏิบัติงานด้านวิชาการมาก ($\bar{X} \rightarrow 2.5$) ในเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 10, 11, 12 และ 17 อยู่ในเกณฑ์น้อย ($\bar{X} < 2.5$) และหัวหน้าหมวดวิชาเห็นว่าการปฏิบัติงานของหัวหน้าหมวดวิชาเองในด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} > 2.5$) ในเกือบทุกข้อเช่นกัน ยกเว้นข้อ 4, 10, 17 และ 18 เห็นว่าปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย ($\bar{X} < 2.5$) ส่วนครู-อาจารย์เห็นว่าการปฏิบัติงานของหัวหน้าหมวดวิชาในด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} > 2.5$) ในข้อ 1, 2 และ 14 นอกนั้นปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย ($\bar{X} < 2.5$)

เมื่อพิจารณาความเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่ม พบว่าการปฏิบัติหน้าที่ของหัวหน้าหมวดวิชาในข้อ 1, 2 และ 14 เท่านั้น ที่มีความเห็นตรงกันว่าหัวหน้าหมวดวิชาได้ปฏิบัติมาก ส่วนในข้อ 10 และ 17 กลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มมีความเห็นตรงกันว่าหัวหน้าหมวดวิชาปฏิบัติน้อย

ตารางที่ 18
งานการบริหารงานบุคคล

ข้อ	หน้าที่ความรับผิดชอบ	ความเห็นในการปฏิบัติ					
		หัวหน้าสถานศึกษา		หัวหน้าหมวดวิชา		ครู-อาจารย์	
		\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
24	ร่วมกับฝ่ายบริหารในการจัดสรรกำลังครูในหมวดวิชา	2.72	0.67	2.55	1.08	2.49	1.09
25	ประชุมพิเศษครูใหม่ในหมวดวิชา	2.44	0.86	2.00	1.06	1.63	1.23
26	ประชุมครูในหมวดวิชาเพื่อกำหนดงานและชี้แจงงาน	3.00	0.84	2.92	0.75	2.56	0.99
27	ดูแลครูให้ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	3.00	0.49	2.98	0.69	2.56	0.99
28	จัดครูสอนแทนเมื่อครูในหมวดวิชาขาด	2.94	0.94	3.06	0.92	2.72	1.21
29	สำรวจความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในหมวดวิชา	2.61	0.50	2.60	0.90	2.07	1.15
30	ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูในหมวดวิชา	2.61	0.61	2.60	0.87	2.09	1.15
31	ร่วมกับฝ่ายบริหารพิจารณาความดีความชอบของครู	3.22	0.65	2.72	1.07	2.49	1.15
32	ส่งเสริมให้ครูได้รับการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	3.17	0.38	3.08	0.76	2.58	1.06
33	ให้ครูที่ได้รับการอบรมถ่ายทอดความรู้ให้แก่ครูในหมวดวิชาและครูที่สนใจ	2.67	0.49	2.33	0.96	1.91	1.12

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อ	หน้าที่ความรับผิดชอบ	ความเห็นในการปฏิบัติ					
		หัวหน้าสถานศึกษา		หัวหน้าหมวดวิชา		ครู-อาจารย์	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
34	ประสานความสัมพันธ์ของครูใน หมวดวิชา	3.00	0.49	3.04	0.60	2.60	1.03
35	ประสานความสัมพันธ์ระหว่าง ครูในหมวดวิชากับครูอื่น ๆ	2.89	0.32	2.85	0.74	2.37	1.03
36	สนับสนุนให้ครูหมวดวิชาได้มี โอกาสรับผิดชอบงานด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากงานด้านการสอน	2.89	0.68	3.05	0.67	2.45	1.04

จากตารางที่ 18 ปรากฏผลดังนี้ ความเห็นของหัวหน้าสถานศึกษาในการปฏิบัติงานของหัวหน้าหมวดวิชาในตำแหน่งบริหารงานบุคคลอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} > 2.50$) ยกเว้นข้อ 25 ที่เห็นว่าปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย ($\bar{X} = 2.44$) ความเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาเห็นว่าหัวหน้าหมวดวิชาเองปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} > 2.50$) เกือบทุกข้อเช่นกัน ยกเว้นข้อ 25 และ 33 ที่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์น้อย ($\bar{X} = 2.00$ และ 2.33 ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ เห็นว่าหัวหน้าหมวดวิชามีการปฏิบัติมากในข้อ 26, 27, 28, 32 และ 34 นอกจากนี้แล้วเห็นว่าหัวหน้าหมวดวิชาปฏิบัติน้อย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19

งานธุรการ การเงิน อาคารสถานที่

ข้อ	หน้าที่ความรับผิดชอบ	ความเห็นในการปฏิบัติ					
		หัวหน้าสถานศึกษา		หัวหน้าหมวดวิชา		ครู-อาจารย์	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
37	วางแผนเกี่ยวกับงบประมาณของหมวดวิชา	3.33	0.59	3.28	0.75	2.82	0.98
38	เบิก-จ่ายเงินงบประมาณเพื่อการใช้จ่ายของหมวดวิชา	3.28	0.67	3.05	0.91	2.82	0.92
39	จัดทำรายงานประเภทต่าง ๆ ของหมวดวิชาต่อฝ่ายบริหาร	2.78	1.06	2.63	0.92	2.41	1.00
40	ติดต่อประสานงานกับฝ่ายบริหาร	2.94	0.54	3.01	0.73	2.67	0.89
41	ติดต่อประสานงานกับหมวดวิชาอื่น	2.78	0.55	2.75	0.74	2.38	0.96
42	จัดการดูแลวัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์การเรียนการสอนให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย	3.06	0.54	3.08	0.67	2.61	1.00
43	จัดระบบการเก็บรักษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร	2.83	0.86	2.84	0.87	2.54	0.95
44	วางระเบียบในการปฏิบัติงานของหมวดวิชาเช่น กำหนดเวลาส่งข้อสอบ กำหนดการประชุมของหมวดวิชา	3.11	0.58	2.88	0.87	2.74	1.03

จากตารางที่ 19 ปรากฏผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มส่วนใหญ่เห็นสอดคล้องกันว่า หัวหน้าหมวดวิชาปฏิบัติงานด้านธุรการ การเงิน และอาคารสถานที่มาก คงมีข้อ 39 และ 41 เท่านั้นที่กลุ่มครู-อาจารย์เห็นว่าหัวหน้าหมวดวิชามีการปฏิบัติน้อย (\bar{X} 2.41 และ 2.38 ตามลำดับ)

ตารางที่ 20
งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ข้อ	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ความเห็นในการปฏิบัติ					
		หัวหน้าสถานศึกษา		หัวหน้าหมวดวิชา		ครู-อาจารย์	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
45	เชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาบรรยาย ในโรงเรียน	2.11	0.76	1.47	1.12	1.46	1.10
46	สนับสนุนส่งเสริมให้ครูได้ติดต่อ เยี่ยมเยียนผู้ปกครองและนักเรียน ถึงบ้าน	2.17	0.86	1.68	1.03	1.46	1.09
47	ติดต่อประสานงานกับสถาบันการ ศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ๆ	2.44	0.98	2.09	0.89	1.87	1.03
48	ประชาสัมพันธ์ผลงานของหมวดวิชา	2.39	0.78	2.43	0.89	2.04	1.11
49	ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้แหล่ง วิทยาการในท้องถิ่น	2.67	0.69	2.44	0.89	1.95	1.11
50	ส่งเสริมให้ครูรู้จักใช้แหล่งวิทยาการ ในท้องถิ่น	2.50	0.62	2.35	0.89	1.95	1.13

จากตารางที่ 20 ปรากฏผลดังนี้ กลุ่มหัวหน้าสถานศึกษาเห็นว่าหัวหน้าหมวดวิชามีการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในเกณฑ์น้อย ($\bar{X} < 2.50$) ในข้อ 45, 46, 47 และ 48 และมีการปฏิบัติมากในข้อ 49 และ 50 กลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาเห็นว่าการปฏิบัติงานของตนเองในความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในเกณฑ์น้อยในเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 45 ที่เห็นว่ามีการปฏิบัติกันน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.47$) ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์เห็นว่าหัวหน้าหมวดวิชามีการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในเกณฑ์น้อยในเกือบทุกข้อเช่นกัน ยกเว้นข้อ 45 และ 46 ที่เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.46$)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความเห็นในงานแต่ละด้านระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ประชากรทั้งสามกลุ่ม

จากข้อสมมุติฐานที่ตั้งไว้คือ ความเห็นเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้าหมวดวิชา ระหว่าง หัวหน้าสถานศึกษา หัวหน้าหมวดวิชา และครู-อาจารย์ไม่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความเห็นระหว่างกลุ่ม เพื่อพิสูจน์สมมุติฐานข้างต้น ทำโดยแยกงาน ออกเป็น 4 ด้าน คือ

- ด้านที่ 1 งานวิชาการ
- ด้านที่ 2 งานบริหารงานบุคคล
- ด้านที่ 3 งานธุรการ การเงิน อาคารสถานที่
- ด้านที่ 4 งานความสัมพันธ์กับชุมชน

การวิเคราะห์แต่ละด้าน ตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชากร เปรียบเทียบ กัน โดยการทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่าง (F - test) เพื่อทดสอบว่า ความเห็นของตัวอย่างประชากรกลุ่มหัวหน้าสถานศึกษา กลุ่มหัวหน้าหมวดวิชา และกลุ่มครู-อาจารย์ ที่มีต่อการปฏิบัติงานของหัวหน้าหมวดวิชานั้น แตกต่างกันหรือไม่ ดังตารางที่ 21- 28

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21

การเปรียบเทียบความเห็นในบทบาทที่ปฏิบัติจริงของหัวหน้าหมวดวิชาระหว่างกลุ่มหัวหน้า
สถานศึกษา กลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาและกลุ่มครู - อาจารย์ ในงานค่านวิชาการศึกษา

Source of Varaince	df	SS	MS	F
Treatment (A)	2	5742.70	2871.35	13.39**
Within Group	388	83175.40	214.37	
Total	390	68918.10		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 21 ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสามกลุ่ม มีความเห็นในบทบาทที่ปฏิบัติจริงของหัวหน้าหมวดวิชาในงานค่านวิชาการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้ q -statistic เป็นค่าสถิติในการตรวจสอบ ปรากฏผลดังตารางที่ 22

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22

การเปรียบเทียบความแตกต่างของความเห็นระหว่างหัวหน้าสถานศึกษา หัวหน้าหมวดวิชา
และครู-อาจารย์ ในคํานงงานวิชาการ

กลุ่มตัวอย่าง	ครู - อาจารย์ หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าสถานศึกษา			
	\bar{x}	51.28	58.22	63.56
ครู-อาจารย์	51.28	0	6.94	12.28**
หัวหน้าหมวดวิชา	58.22		0	5.34
หัวหน้าสถานศึกษา	63.56			0

r

2

3

 $q_{\alpha} (r, 388)$

3.64

4.12

 $\sqrt{ms_{error}/n} \cdot q_{99} (r, 388)$

7.99

9.04

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 22 ปรากฏว่า เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่แล้ว กลุ่มหัวหน้าสถานศึกษากับกลุ่มครู-อาจารย์ มีความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในคํานงงานวิชาการของหัวหน้าหมวดวิชาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

สำหรับกลุ่มหัวหน้าสถานศึกษากับกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชา มีความเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ เช่นเดียวกับกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชา กับ กลุ่มครู-อาจารย์

ตารางที่ 23

การเปรียบเทียบความเห็นการปฏิบัติหน้าที่ของหัวหน้ามหาวิทยาลัยในค่านางานบริหารบุคคล
ระหว่างกลุ่มหัวหน้าสถานศึกษา กลุ่มหัวหน้ามหาวิทยาลัย และกลุ่มครู - อาจารย์

Source of Variance	df	SS	MS	F
Treatment (A)	2	2684.98	1342.49	16.46 **
Within Group	388	31641.59	81.55	
Total	390	34326.57		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ผลจากตารางที่ 23 ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างประชากร ทั้งสามกลุ่ม มีความเห็นในบทบาทที่ปฏิบัติจริงของหัวหน้ามหาวิทยาลัยในงานค่านางานบริหารบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ โดยใช้ α -statistic เป็นค่าสถิติในการตรวจสอบ ปรากฏผลดังตาราง
ที่ 24

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24

การเปรียบเทียบความแตกต่างของความเห็นระหว่างหัวหน้าสถานศึกษา หัวหน้าหมวดวิชา
และครู - อาจารย์ ในค่านางานบริหารบุคคล

กลุ่มตัวอย่าง	ครู - อาจารย์ หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าสถานศึกษา			
	\bar{x}	30.52	35.72	37.17
ครู-อาจารย์	30.52	0	5.19**	6.64**
หัวหน้าหมวดวิชา	35.72		0	1.45
หัวหน้าสถานศึกษา	37.17			0
	r		2	3
	$q_{99}(r, 388)$		3.64	4.12
$\sqrt{ms_{error}/n}$	$q_{99}(r, 388)$		4.93	5.58

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 24 ปรากฏว่า กลุ่มครู - อาจารย์ กับกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชา มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เช่นกัน กับกลุ่มหัวหน้าสถานศึกษาและกลุ่มครู - อาจารย์ ส่วนกลุ่มหัวหน้าสถานศึกษาและกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชามีความเห็นแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญ

ตารางที่ 25

การเปรียบเทียบความเห็นการปฏิบัติหน้าที่ของหัวหน้าหมวดวิชาในคํานงนบริหารธุรการ การเงิน และอาคารสถานที่ ระหว่างกลุ่มหัวหน้าสถานศึกษา กลุ่มหัวหน้าหมวดวิชา และกลุ่มครู - อาจารย์

Source of Variance	df	SS	MS	F
Treatment (A)	2	592.06	296.03	10.28 **
Within Group	388	11170.91	28.79	
Total	390	11762.97		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 25 ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสามกลุ่ม มีความเห็นในบทบาทที่ปฏิบัติจริงของหัวหน้าหมวดวิชาในงานคํานงนธุรการ การเงิน และอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ดังนั้น จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้ q-statistic เป็นค่าสถิติในการตรวจสอบ ปรากฏผลดังตารางที่ 26

ศูนย์สัตยแพทย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26.

การเปรียบเทียบความแตกต่างของความเห็นระหว่างหัวหน้าสถานศึกษา, หัวหน้าหมวดวิชา
และครู - อาจารย์ ในด้านธุรการ การเงินและอาคารสถานที่

กลุ่มตัวอย่าง	ครู - อาจารย์ หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าสถานศึกษา			
	\bar{x}	21.04	23.48	24.11
ครู - อาจารย์	21.04	0	2.48**	3.07**
หัวหน้าหมวดวิชา	23.48		0	0.63
หัวหน้าสถานศึกษา	24.11			0

r

2

3

 $q_{99}(r, 388)$

3.64

4.12

$$\sqrt{\frac{ms_{error}}{n}}$$
 $q_{99}(r, 388)$

0.90

1.04

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 26 ปรากฏว่า กลุ่มครู-อาจารย์ กับกลุ่ม
หัวหน้าหมวดวิชา มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับกลุ่มครู-
อาจารย์ และกลุ่มหัวหน้าสถานศึกษา ส่วนกลุ่มหัวหน้าสถานศึกษากับกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชา
มีความเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญ

ตารางที่ 27

การเปรียบเทียบความเห็นในการปฏิบัติหน้าที่ของหัวหน้าหมวดวิชาในค่านความสัมพันธ์กับชุมชน
ระหว่างกลุ่มหัวหน้าสถานศึกษา: กลุ่มหัวหน้าหมวดวิชา และกลุ่มครู - อาจารย์

Source of Variance	df	SS	MS	F
Treatment (A)	2	435.51	217.76	8.80 **
Within Group	388	9597.84	24.74	
Total	390	10033.35		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 27 ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสามกลุ่ม มีความเห็นในบทบาทที่ได้ปฏิบัติจริงของหัวหน้าหมวดวิชา ในงานค่านความสัมพันธ์กับชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้ α -statistic เป็นค่าสถิติในการตรวจสอบ ปรากฏผลดังตารางที่ 28

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28

การเปรียบเทียบความแตกต่างของความเห็นระหว่างหัวหน้าสถานศึกษา หัวหน้าหมวดวิชา
และครู - อาจารย์ ในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

กลุ่มตัวอย่าง	ครู - อาจารย์ หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าสถานศึกษา			
	\bar{x}	10.69	12.53	14.28
ครู - อาจารย์	10.69	0	1.84	3.59**
หัวหน้าหมวดวิชา	12.53		0	1.75
หัวหน้าสถานศึกษา	14.28			0

r

2

3

 $q_{99}(r, 388)$

3.64

4.13

 $\sqrt{ms_{error}/h}$ $q_{99}(r, 388)$

2.72

3.07

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 28 ปรากฏว่า กลุ่มครู - อาจารย์ กับ
กลุ่มหัวหน้าสถานศึกษา มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน
กลุ่มครู - อาจารย์ กับหัวหน้าหมวดวิชา และกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชากับกลุ่มหัวหน้าสถานศึกษา
มีความเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคที่หัวหน้าหมวดวิชาประสบ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended form) ขึ้นด้วย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้เขียนปัญหาและอุปสรรคที่หัวหน้าหมวดวิชาได้ประสบในการปฏิบัติหน้าที่ พร้อมทั้งขอเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคนั้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน เช่นกัน ซึ่งรวบรวม ปัญหาและอุปสรรคโดยวิธีการประมวลความคิดเห็นด้วยค่าความถี่ และร้อยละ ดังผลการวิจัยต่อไปนี้ จากตารางที่ 29, 30, 31, 32

ตารางที่ 29

แสดงปัญหาและอุปสรรคทางค่านางานวิชาการที่หัวหน้าหมวดวิชาประสบจากการตอบแบบสอบถาม ของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสามกลุ่ม

ปัญหาและอุปสรรค	หัวหน้าสถานศึกษา		หัวหน้าหมวดวิชา		ครู-อาจารย์		รวม	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. อุปกรณ์ไม่พอ	2	11.11	17	13.09	18	7.41	37	9.46
2. ครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรใหม่ และไม่รู้วิธีสอนตามหลักสูตรใหม่	3	16.67	13	10.00	18	7.41	34	8.70
3. หนังสือประกอบการเรียนมีน้อย การเลือกตำราเรียนไม่เหมาะสม บางรายวิชาขาดตำราเรียน ห้องสมุดมีหนังสือไม่เพียงพอต่อการค้นคว้าของครูและนักเรียน	0	0	15	11.54	55	22.83	70	15.14

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	หัวหน้า สถานศึกษา		หัวหน้า หมวดวิชา		ครู-อาจารย์		รวม	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
	4. ขาดคู่มือครู ขาดหนังสือหลักสูตร	2	11.11	5	3.85	7	2.88	14
5. มีหนังสือหลักสูตรแต่เก็บไม่ไหว ครูใช้	0	0	0	0	1	0.41	1	0.26
6. แบบเรียนออกลาช้า	2	11.11	4	3.08	10	4.12	16	4.09
7. หัวหน้าหมวดขาดความรู้ในงาน ด้านวิชาการ	5	27.78	0	0	4	1.65	9	2.30
8. หัวหน้าหมวดมีชั่วโมงสอนมาก	0	0	2	1.54	4	1.65	6	1.53
9. ครูมีชั่วโมงสอนมาก	0	0	5	3.85	8	3.29	13	3.32
10. หัวหน้าหมวดไม่มีส่วนร่วมในการ จัดแผนการเรียน งานวิชาการ ด้านต่าง ๆ	0	0	3	2.31	4	1.65	7	1.79
11. ผู้บริหารไม่ให้ความสนใจงาน วิชาการ	0	0	3	2.31	2	0.82	5	1.28
12. ฝ่ายวิชาการให้ความสำคัญวิชา สามัญมากกว่าวิชาชีพ พลานามัย ศิลปิน	0	0	3	2.31	6	2.47	9	2.30
13. ครูสอนไม่ทัน (เนื้อหาหนัก เวลาจำกัด)	0	0	3	2.31	1	0.41	4	1.02
14. มีกิจกรรมมากเกินไป	0	0	2	1.54	4	1.65	6	1.53
15. มีปัญหาในการจัดแบ่งวิชาให้กับ ครูผู้สอนทั้งรายวิชาและชั่วโมง สอน	0	0	0	0	2	0.82	2	0.51

จากตารางที่ 29 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคทางด้านวิชาการที่หัวหน้าหมวดวิชา
 ประสบมากที่สุดได้แก่ ปัญหาหนังสือประกอบการเรียนมีน้อย การเลือกตำราเรียนไม่เหมาะสม
 บางรายวิชาขาดตำราเรียน ห้องสมุดมีหนังสือไม่เพียงพอต่อการค้นคว้าของครูและนักเรียน
 ปัญหารองลงมาคือ อุปกรณ์ไม่พอ และปัญหาครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร
 ใหม่และไม่รู้วิธีสอนตามหลักสูตรใหม่

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มยังมีข้อเสนอแนะสำหรับแก้ปัญหาในงานด้าน
 วิชาการ ดังต่อไปนี้

1. ให้มีการอบรมหัวหน้าหมวดวิชา
2. ให้อลดชั่วโมงการสอนของหัวหน้าหมวดวิชาและครู
3. จัดหาคู่มือต่าง ๆ ให้ครูให้พอเพียง
4. ควรมีการอบรม สัมมนาครูในเรื่องหลักสูตร
5. เพิ่มจำนวนครูให้พอเพียง
6. จัดหาหรือซื้ออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนให้มากขึ้น
7. ควรจัดหาหนังสือมาไว้ในห้องสมุดให้มากขึ้น
8. ฝ่ายวิชาการควรรับฟังความคิดเห็น และกระจายงานให้หัวหน้าหมวดวิชา

รับฝึกชอบเพิ่มขึ้น

9. การเลือกตำรา แบบเรียน หัวหน้าหมวดวิชาควรได้ให้ครูผู้สอนในรายวิชา
 ต่าง ๆ มีส่วนร่วมทวอ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30

แสดงปัญหาและอุปสรรคทางด้านการบริหารบุคคลที่หัวหน้าหมวดวิชาประสม จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสามกลุ่ม

ปัญหาและอุปสรรค	หัวหน้าสถานศึกษา		หัวหน้าหมวดวิชา		ครู-อาจารย์		รวม	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ครูขาดความรับผิดชอบไม่เอาใจใส่ต่อหน้าที่โดยเฉพาะด้านการสอน	2	11.11	24	18.46	14	5.76	40	10.23
2. ขาดครูในบางรายวิชา (บางรายวิชาไม่มี)	5	27.78	17	13.08	18	7.41	40	10.23
3. หัวหน้าหมวดไม่มีอำนาจ ขาดการยอมรับจากครูในหมวดวิชา	0	0	10	7.69	23	9.47	33	8.44
4. ครูบางคนขาดความเสียสละและไม่ให้ความร่วมมือต่อหัวหน้าหมวดวิชา	1	5.56	12	9.23	11	4.53	24	6.14
5. ผู้บริหาร (โดยเฉพาะฝ่ายวิชาการ) ไม่ให้ความสำคัญแก่หัวหน้าหมวดวิชา	0	0	7	5.38	15	6.17	22	5.63
6. ครูสอนไม่ตรงตามความถนัดไม่ตรงวิชาเอก	1	5.56	6	4.62	16	6.58	23	5.88
7. มีความขัดแย้งในหมวดวิชา มีการแบ่งพรรคแบ่งพวก	0	0	6	4.62	11	4.53	17	4.35
8. หัวหน้าหมวดขาดความรู้ในงานบริหารบุคคล	0	0	0	0	8	6.15	8	2.05

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	หัวหน้า สถานศึกษา		หัวหน้า หมวดวิชา		ครู-อาจารย์		รวม	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
9. ครูมีงานพิเศษและกิจกรรมที่ ของท่ามาก	1	5.56	4	3.08	3	1.23	8	2.05
10. หัวหน้าหมวดไม่มีความมั่นใจใน ตัวเอง ขาดความกระตือรือร้น ขาดการเสียสละ	2	11.11	1	0.77	9	3.70	12	3.07
11. หัวหน้าหมวดวิชาขาดการชี้แจง งานกับครูในหมวดวิชาของตน	1	5.56	0	0	6	2.47	7	1.79
12. หัวหน้าหมวดวิชาบางคนที่มีอายุ น้อยเกรงใจครูในหมวดโดย เฉพาะครูที่มีอาวุโสสูงกว่า มากเกินไป	2	11.11	0	0	5	2.06	7	1.79
13. ขาดการประสานงาน	1	5.56	1	0.77	5	2.06	7	1.79
14. ผู้บริหารใช้คนไม่ตรงกับงาน	0	0	4	3.08	0	0	4	1.02
15. หัวหน้าหมวดวิชาไม่มี มนุษยสัมพันธ์	0	0	0	0	4	1.65	4	1.02
16. หัวหน้าหมวดไม่มีแผนงาน	0	0	0	0	2	0.82	2	0.51
17. ผู้บริหารไม่ส่งเสริมให้ครูได้ รับการอบรม	0	0	1	0.77	10	4.12	11	2.81
18. ครูเอาแต่ใจตัวเอง	0	0	2	1.54	0	0	2	0.51
19. หัวหน้าหมวดไม่มีหลักและผู้นำ	0	0	0	0	3	1.23	3	0.78
20. การสื่อสารไม่ดี	0	0	0	0	2	0.82	2	0.51

จากตารางที่ 30 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในด้านการบริหารงานบุคคลที่หัวหน้า
หมวดวิชาประสบมากที่สุด ได้แก่ การที่ครูขาดความรับผิดชอบ ไม่เอาใจใส่ต่อหน้าที่โดยเฉพาะ
ด้านการสอน และการขาดครูในบางรายวิชา รวมทั้งการที่หัวหน้าหมวดวิชาไม่มีอำนาจ ขาด
การยอมรับจากครูในหมวดวิชา

สำหรับข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาด้านการบริหารงานบุคคลจากกลุ่มตัวอย่าง
ทั้งสามกลุ่มคือ

1. ควรจัดครูเข้าสอนให้ตรงกับความถนัด
2. จัดการประชุมครูในหมวดวิชาให้มากขึ้น
3. หัวหน้าหมวดวิชาควรเอาใจใส่ตรวจตราการทำงานของคุณครูอย่างใกล้ชิด
4. หัวหน้าหมวดวิชาควรสนใจทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ
5. หัวหน้าหมวดวิชาควรศึกษาผลงานในหน้าที่ของตนให้ถ่องแท้
6. ควรส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมให้มากขึ้น
7. ฝ่ายบริหารควรมอบอำนาจให้หัวหน้าหมวดวิชาให้มากขึ้น
8. หัวหน้าหมวดวิชาควรประสานงานระหว่างครูในหมวดของคุณ ระหว่างครู
กับฝ่ายวิชาการ และกับฝ่ายบริหาร
9. หัวหน้าหมวดวิชาควรตรงไปตรงมา ไม่ควรเกรงใจหรือเอาใจครูในหมวดวิชา
ให้มากเกินไป
10. ผู้บริหารต้องสนใจช่วยว่ากล่าวตักเตือนหรือลงโทษครูที่ขาดความรับผิดชอบ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31

แสดงปัญหาและอุปสรรคด้านงานธุรการ การเงินและอาคารสถานที่ที่หัวหน้าหมวดวิชาประสบ
จากการสอบถามสอบถามของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสามกลุ่ม

ปัญหาและอุปสรรค	หัวหน้า สถานศึกษา		หัวหน้า หมวดวิชา		ครู-อาจารย์		รวม	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. งบประมาณของหมวดวิชามี น้อย การเบิกจ่ายล่าช้า	4	22.22	43	33.08	47	19.34	94	24.04
2. อาคารสถานที่ไม่เพียงพอ ไม่ เหมาะสม ห้องเรียนขาดแคลน โดยเฉพาะห้องทางค่านวิชา วิทยาศาสตร์ ศิลป สุนามกีฬา ห้องเรียนคับแคบ ไม่พอสับ จำนวนนักเรียน	2	11.11	36	27.69	45	18.25	83	21.23
3. ไม่มีห้องเรียนเฉพาะวิชาตาม หมวดวิชาต่าง ๆ	0	0	3	2.31	7	2.88	10	2.56
4. ขาดห้องพักรวมกันตาม หมวดวิชา	0	0	6	4.68	8	3.29	14	3.58
5. งานธุรการ ไม่คล่องตัว	2	11.11	1	0.77	3	12.35	6	1.53
6. หัวหน้าหมวดวิชาไม่มีความรู้ ด้านการเงิน	1	5.56	0	0	1	0.41	2	0.51

จากตารางที่ 31 พบว่า ปัญหาประมาณของหมวดวิชามีน้อย การเบิกจ่ายล่าช้า เป็นปัญหาที่หัวหน้าหมวดวิชาประสบมากที่สุดในการทำงานธุรการ การเงิน อาคารสถานที่ ปัญหารองลงมาคือ อาคารสถานที่ไม่เพียงพอ ห้องเรียนขาดแคลน

ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสามกลุ่ม ในการแก้ปัญหาทางธุรการ การเงิน อาคารสถานที่ มีดังต่อไปนี้

1. ควรมีการแก้ไขระเบียบการจ่ายเงินให้คล่องตัวขึ้น
2. ฝ่ายบริหารควรจัดสรรเงินให้หมวดวิชาต่าง ๆ ตามโครงการที่หมวดวิชาได้

จัดทำ

3. ฝ่ายบริหารควรชี้แจงในเรื่องขั้นตอนและวิธีการใช้เงิน เพราะยังมีหัวหน้าหมวดวิชาที่ไม่มีความรู้ด้านการเงิน

4. จัดให้มีครูซึ่งมีความรู้หรือศึกษามาทางด้านการเงินโดยเฉพาะมาทำงานภายใน
5. จัดให้มีครูที่ทำงานเฉพาะด้านธุรการเท่านั้น เพื่อให้เกิดความคล่องตัวของงาน
6. ควรจัดให้มีห้องพัสดุเฉพาะของแต่ละหมวดวิชา
7. ควรจัดให้มีห้องเรียนเฉพาะเป็นรายวิชา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32

แสดงปัญหาและอุปสรรคด้านงานความสัมพันธ์กับชุมชน ที่หัวหน้าหมวดวิชาประสม จากการ
ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสามกลุ่ม

ปัญหาและอุปสรรค	หัวหน้า สถานศึกษา		หัวหน้า หมวดวิชา		ครู-อาจารย์		รวม	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ชุมชนไม่ให้ความร่วมมือ	0	0	8	6.15	17	6.70	25	6.39
2. ผู้บริหารไม่มีการติดต่อสัมพันธ์ กับชุมชน	0	0	2	1.54	16	6.58	18	4.60
3. กิจกรรมทางค่านวิชาการศึกษา ให้บริการชุมชนน้อย	2	11.11	4	3.08	6	2.47	12	3.07
4. หมวดวิชาต่าง ๆ ควรมีการให้ บริการชุมชนและมีความสัมพันธ์ กับชุมชนให้มากขึ้น	2	11.11	0	0	0	0	2	0.51
5. โรงเรียนอยู่ห่างไกลกับชุมชน การคมนาคมไม่สะดวกและ ขาดแคลนพาหนะ	1	5.56	3	2.31	4	1.65	8	2.05
6. การติดต่อกับชุมชนยุ่งยากเพราะ ติดขัดด้วยระเบียบราชการ	0	0	2	1.54	3	1.23	5	1.28
7. ขาดการประชาสัมพันธ์	0	0	0	0	3	1.23	3	0.77
8. ไม่มีเวลา	1	5.56	5	3.85	0	0	6	1.53
9. มีงบประมาณสนับสนุนน้อย	0	0	2	1.54	0	0	2	0.51
10. โรงเรียนมีกิจกรรมมากและมัก ขอความร่วมมือจากชุมชนด้วย การเรียโรเสนอ ทำให้ประ ประชาชนเบื่อหน่าย	0	0	1	0.77	3	1.23	4	1.02

จากตารางที่ 32 พบว่า ปัญหาที่หัวหน้าหมวดวิชาประสบมากที่สุดในการทำงานความสัมพันธ์กับชุมชน ได้แก่ ปัญหาชุมชนไม่ให้ความร่วมมือ ปัญหารองลงมาคือ ผู้บริหารไม่มีการติดต่อสัมพันธ์กับชุมชน ปัญหาต่อมาคือ กิจกรรมทางด้านวิชาการที่จะให้บริการแก่ชุมชนมีน้อย ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสามกลุ่มมีข้อเสนอแนะสำหรับแก้ปัญหาในความสัมพันธ์กับชุมชน ดังนี้

1. ผู้บริหารควรได้มีการติดต่อสัมพันธ์กับชุมชนให้มากขึ้น
2. ควรลดภาระเรื่องใดจาก��ุ้ปกครองให้หน่อยลง
3. ควรมีการสำรวจข้อมูลความต้องการของชุมชนทางด้านวิชาชีพ
4. ควรให้บริการทางด้านวิชาการแก่ชุมชนให้มากขึ้น
5. ผู้บริหารควรควบคุมความประพฤติของนักเรียนให้ปฏิบัติตนให้เหมาะสม รวมทั้งครูด้วย เพื่อภาพพจน์ที่ดีในสายตาของประชาชน อันจะทำให้เกิดความร่วมมือที่ดีต่อกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย